

Romansk Hus

Lektion 1

Dette er et eksempel på en lektion af kurset: [Spansk Fjernundervisning – Niveau 1](#) fra Romansk Hus.

Gå til vores hjemmeside www.romanskhus.dk for at læse mere om kurset eller for at se vores andre kurser.

Romansk Hus

Lektion 1

NY GRAMMATIK: UDTALEREGLER, NAVNEORD, KENDEORD, UREGELMÆSSIGT UDSAGNSORD – SER (AT VÆRE).

TIL DENNE LEKTION BEDES DU LÆSE KAPITEL 1 OG 2 I *EN VIVO*.

ØVELSER SIDE 8-10 UDFYLDES OG RETURNERES TIL ROMANSK HUS.

Udtaleregler på spansk

Her har du en udførlig beskrivelse af udtalereglerne på spansk. Jeg ved, der er mange regler... men læs det igennem og bemærk specielt – og øv dig på - de regler er markeret med **fed**.

Tryk:

Ord der ender på vokal, n eller s har tryk på næstsidste stavelse:

Foto, ministro, clima, elegante.

Andre ord har tryk på sidste stavelse:

Gibraltar, hotel, doctor, español.

Afvigelser fra ovennævnte regler markeres med accent:

Sofá, nación, número, música, Andalucia.

Vokaler:

A udtales som i dansk hare
Tomate, taxi, Granada

E er åbent på spansk og udtales som i dansk mellem. Det minder om dansk æ.
Pedro, tema, español

I udtales som dansk i i sidst eller mine
Vino, ministro

O er åbent på spansk og minder om dansk o i norm eller post
Solo, Colombia, moral

U udtales som dansk u i kup
Cuba, curso

Konsonanter:

B/V udtales ens på spansk:

Romansk Hus

Lektion 1

1. som dansk b med fuldstændig læbelukning:
i begyndelsen af ord, efter pause (komma, punktum), og efter m og n.
Bueno, Barcelona, Valencia, un bar, hombre.
2. slapt, idet læberne ikke lukkes helt sammen:
i alle andre stillinger.
A Valencia, abril, autobús, Cuba.

C har 2 udtalemåder:

1. **en læspelyd, som den engelske th-lyd:
foran e og i.**
gracias, cigarro.
2. **som dansk k:
foran a, o, u, og foran konsonanter.**
Cómo, claro, curso, acción.

Ch udtales som den engelske ch-lyd I child. Chile, chocolate, ocho.

D har 2 udtalemåder:

1. et hårdt lukket d:
efter pause, l og n.
Dinamarca, discoteca, Andalucía.
2. et blødt, ikke lukket g som I dansk gade:
i alle andre stillinger.
Vídeo, a Dinamarca, idea.

Nb. I slutningen af et ord sløjfes d ofte
Madrid, usted, universidad

G har 3 udtalemåder:

1. **som harkelyd, minder om det tyske ch i machen:
foran e og i**
Gibraltar, general, gigante
2. **som lukket, hårdt g:**
Efter punktum foran a, o, u og konsonant, samt efter m eller n.
Garantía, gramática, un garaje, pongo. Gracias.
3. som blødt, slapt g, ligesom i dansk bage:

Romansk Hus

Lektion 1

i alle andre stillinger end ovennævnte
elegante, droga, agosto, agua.

H er altid stumt

Hotel, hospital, alcohol, Copenhagen

J udtales altid som en harkelyd (som g foran e og I)

Junio, Jorge, pijama

Ll udtales nærmest –lj-

Sevilla, cigarrillo

Ñ udtales som –nj-

Señor, española.

P udtales næsten som dansk p, men uden at puste.

Papá. Persona, Perú

Qu q bruges altid sammen med u, og denne forbindelse udtales k

Qué, parque, monarquía.

R Tungespidsen danner lukke én gang mod gummeranden i overmunden

Corto, fruta

Rr Man ruller med tungespidsen mod gummeranden (2-3 slag)

Når der står skrevet rr, efter pause, efter l,n og s.

Perro, guitarra, Rafael, rico, el restaurante.

T Ustemt t-lyd som på dansk, men uden pust (næsten som en blanding mellem d og t)

Teléfono, total, teatro

X har 2 udtalemåder:

1. som –ks- mellem vokaler

examen, taxi

2. som s foran konsonant

texto, experto

y udtales nærmest som dansk j (undtagen og = y, som udtales [i])

muy, yo, Uruguay

Z udtales som en læspet s-lyd, næsten som den engelske th-lyd:

Venezuela, zona.

Nb. I Latinamerika, Sydspanien og på de kanariske øer udtales dette z som et s.

UDTALE

Se først denne liste af ord igennem og lyt derefter til cd'en

1. con (med)
2. región (region)
3. dentro (indenfor)
4. hay (der er)
5. provincia (provins)
6. que (som/at/hvad)
7. Mallorca
8. diciembre (December)
9. España
10. moneda (mønt)
11. joven (ung)
12. amigo (ven)
13. casi (næsten)
14. derecha (højre)
15. barrio (kvarter)
16. monte (bjerg)
17. caballo (hest)
18. vivir (at leve)
19. mucho (meget)
20. texto (tekst)
21. ciudad (by)

Romansk Hus

Lektion 1

22. ayuda (hjælp)

23. noche (nat)

24. hombre (mand)

25. mujer (kvinde)

26. responsabilidad (ansvar)

27. muy (meget)

28. televisión (fjernsyn)

29. razón (årsag)

30. todavía (endnu)

Romansk Hus

Lektion 1

NAVNEORD / SUBSTANTIVER

Navneord på spansk opdeles i hankøn –og hunkønsord. De ord, der ender på –o er hankønsord, ex. torero (tyrefægter) og muchacho (dreng) og de ord, der ender på –a er hunkønsord, ex. señora (dame) og casa (hus). En del ord ender dog på andre bogstaver og hvis man ikke kender eller kan huske disse ords køn må man slå det op i ordbogen. Der er få undtagelser, hvoraf kan nævnes ord, der ender på –ista og betegner en profession (fx artista). Disse er hankøn selvom de ender på –a. **Navneord, der ender på en vokal får –s på i flertal**, ex. casa (hus) – casas (huse), mens ord, der **ender på en konsonant får –es på i flertal**, ex. señor (herre) – señores (herrer).

ARTIKLER / KENDEORD

Artikler er noget man sætter foran eller efter et navneord. På dansk hedder den ubestemte artikel en/et og den bestemte artikel er det en/et, man sætter efter ordet, når det er en bestemt ting. På spansk hedder artiklerne noget forskelligt alt efter om navneordet, den knytter sig til er hankøn eller hunkøn og om det står i ental eller flertal.

Den ubestemte artikel hedder:

”un” foran navneord i hankøn (ental): un gato (en kat)

”una” foran navneord i hunkøn (ental): una señora (en dame)

Den ubestemte artikel i flertal svarer til ”nogle” på dansk og hedder:

”unos”, hvis navneordet er hankøn (flertal): unos gatos (nogle katte)

”unas”, hvis navneordet er hunkøn (flertal): unas señoras (nogle damer)

Den bestemte artikel hedder:

”el” foran navneord i hankøn (ental): el gato (katten)

”la” foran navneord i hunkøn (ental): la señora (damen)

”los” foran navneord i hankøn (flertal): los gatos (kattene)

”las” foran navneord i hunkøn (flertal): las señoras (damerne)

Et par kommentarer til ordstillingen på spansk

Grundledet i en sætning står næsten altid foran udsagnsordet.

Altså: Hanne er pæn: Hanne es hermosa. Her står grundledet ”Hanne” foran udsagnsordet både på dansk og på spansk. Men laver man det om til et spørgsmål: ”Er Hanne pæn?”, bytter vi på dansk om på udsagnsord og grundled. Det gør man ikke på spansk. Det hedder stadigvæk: ¿Hanne es hermosa? (bemærk i øvrigt også det omvendte spørgsmålstegn foran sætningen) Her vil man så blive nødt til at ændre på tonefaldet for at man kan høre, at det er et spørgsmål. Man stiger i tonelejet mod slutningen af sætningen (hermosa) for at indikere, at det er et spørgsmål.

Romansk Hus

Lektion 1

Nb. Når en sætning starter med et spørgeord (hvad, hvem osv.) er ordstillingen som på dansk: Hvem er Maria? Hedder ¿Quién es Maria? – hvor man altså har grundledet efter udsagnsordet.

Ikke = no

Placeres altid lige foran det bøjede udsagnsord. Altså: Hanne er ikke smuk: Hanne no es hermosa.

UREGELMÆSSIGE UDSAGNSORD

På dansk bøjer vi et udsagnsord ved at sætte et personligt stedord (pronomen) foran den samme form; ex. jeg spiser, du spiser, han spiser osv. På spansk har man forskellige former alt efter, hvilken person, der er tale om og så undlader man det personlige stedord.

De meget hyppigt brugte udsagnsord er uregelmæssige. Dette betyder, at de skal læres udenad. Sådan er det med ”at være”: ”ser”

Ental:	
Jeg er	Soy
Du er	Eres
Han/hun/den/det/De er	Es
Flertal:	
Vi er	Somos
I er	Sois
De er	Son

Nb. Den/det er hedder som det kan ses ”es”, men vil man sige ”der er” hedder det ”hay”. Således hedder ”det er en kvinde” – ”es una mujer” og ”der er en kvinde i butikken” hedder ”hay una mujer en la tienda”.

Vær opmærksom på at udsagnsordet altid skal stemme overens med grundledet. Således hedder ”det er kvinder” ikke ”es mujeres”, men ”son mujeres” fordi ”kvinder” er grundledet. Det er flertal og sætningen må opfattes som ”de er kvinder”.

Den høflige tiltale ”De” – 3.person ental – ledsages ofte af det personlige stedord ”Usted”, som betyder ”De”.

Bruges i opgave 2

OPGAVER

Opgave 1

Indsæt ubestemt artikel i ental (un eller una) og derefter bestemt artikel i ental (el eller la), og oversæt:

arquitecto

Rettelser:

biblioteca

Rettelser:

teatro

Rettelser:

rosa

Rettelser:

resultado

Rettelser:

guitarra

Rettelser:

motivo

Rettelser:

idea

Rettelser:

blusa

Rettelser:

Romansk Hus

Lektion 1

Indsæt den ubestemte artikel i flertal (unos eller unas) og derefter den bestemte artikel i flertal (los eller las). Sæt samtidig navneordet i flertal, og oversæt:

Ex. la casa   unas casas   las casas

la visita

Rettelser:

el museo

Rettelser:

el teatro

Rettelser:

el torero

Rettelser:

la fiesta

Rettelser:

la idea

Rettelser:

la lista

Rettelser:

el fotógrafo

Rettelser:

Opgave 2

Oversæt følgende sætninger, som indeholder gloser fra kapitel 1 og 2.

1. Hvor er Paco fra?

Oversættelse:

Rettelser:

2. Er du tyrefægter eller kunstner?

Oversættelse:

Rettelser:

3. Det er en kunstner.

Oversættelse:

Rettelser:

5. I Barcelona er der også et vigtigt museum.

Oversættelse:

Rettelser:

Opgave 3

Når du har læst det første kapitel i *En vivo*, kan du besvare spørgsmålene på side 11 i bogen skriftligt.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Rettelser til opgave 3:

Eventuel samlet kommentar: